

[K. J. Mortensen.]

sammen og får det samlet under ét ministerium? For det første får man kontrol med, hvad der bliver taget op; man kan få en samlet oversigt over ressourcerne, og det er vel heller ikke utænkeligt, at der kunne spares mandskab, hvis man samler det ét sted i stedet for at sprede det så meget.

Jeg skal anbefale, at man snarest indfører et eksportforbud. Ministeren var inde på, at det kunne ske, og det har vi også hørt i forbindelse med et af de andre lovforslag. Det kan simpelt hen komme fra handelsministeren. Men jeg må sige, at jeg synes ikke, vi hverken ved dette forslag eller ved det andet forslag, som ministeren nævnte, skal nøjes med et eksportforbud. Jeg synes, at vi skal have en kontrol med, hvad der bliver taget op, så dér kan vi altså ikke blive enige.

Jeg skal anbefale lovforslaget til velvillig og forhåbentlig hurtig behandling; vi nærmer os jo samlingens slutning.

Henning Andersen: Jeg skal på det konservative folkepartis vegne gøre nogle få bemærkninger til det af hr. Vivike m. fl. fremsatte lovforslag om erhvervsmæssig udnyttelse af forekomster i jorden. Forslagsstillerne har i § 1 begrundet lovforslaget med to ting, nemlig at sikre en hensigtsmæssig udnyttelse af forekomster i jorden såsom sand, grus, sten og kalk m. v. samt at forebygge, at udnyttelse af disse forekomster i jorden fører til, at landskabelige værdier og rekreative områder ødelægges.

Inden for forskellige ministerier eksisterer der i dag love, som på forskellig måde reducerer mulighederne for fri udnyttelse af forekomster i jorden. Lad mig her nævne den ændrede kystfredningslov af 4. juni 1965, hvori det siges, at det ikke alene kan forbydes at tage disse materialer på forstranden, men også på tilstødende arealer, såfremt det skønnes nødvendigt af hensyn til ikke at beskadige kysten. Loven om brunkulslejer af 7. juni 1958 indeholder også skærpselser. Dette er dog ikke aktuelt i disse år. For øvrigt må man vel sige, at en del af de områder i dag er blevet til kønne rekreative arealer med et rigt plante- og dyreliv. Sandflugtsloven af 25. marts 1961 bestemmer, at strandbredden langs Vesterhavet er undergivet fredning i de gamle Hjørring, Thisted,

Ringkøbing og Ribe amter samt på Rømø. Dette gælder også den yderste klitrække langs med strandbredden. Skovloven af 11. maj 1935 giver også en vis beskyttelse mod udnyttelsen af forekomster i skovene, hvilket navnlig har været aktuelt med hensyn til grusgravning. Lov om landbrugsejendomme af 4. april 1967 stiller krav om, at jordarealerne udnyttes til landbrug, de kan ikke uden tilladelse bruges til f. eks. grusgravning, og her forlanges også, at arealerne sikres bagefter med beplantning eller retableres til landbrugsmæssig anvendelse. I det nye forslag til lov om landbrugsejendomme foreslås disse bestemmelser yderligere udbygget. Naturfredningsloven af 18. juni 1969 giver også en hel del begrænsninger i samme retning til beskyttelse af rekreative områder.

Efter det, jeg her har nævnt, vil man se, at der igennem lovgivning allerede er sat en hel del grænser for den frie udnyttelse af forekomster i jorden, men jeg vil da indrømme, at der kan være visse problemer, som der allerede er nævnt, på disse områder, og de eventuelle problemer er vi da villige til at se på i udvalget.

Ib Thyregod: Forslaget til lov om erhvervsmæssig udnyttelse af forekomster i jorden tager sigte på et problem, som allerede er behandlet, som det nu har været nævnt, i lov nr. 114 af 4. april 1967 om landbrugsejendomme, og den bestemmelse, der her kommer på tale, er bestemmelsen i § 7, hvorefter det påhviler den ejer, som ønsker at bryde grus eller andre forekomster i jorden, at ansøge om tilladelse fra landbrugsministeriet til at foretage denne materialeudvinding. Det er nemlig sådan, at der forudsættes for at få en sådan tilladelse, at man får landbrugsforpligtelsen ophævet, for så vidt angår ejendommen, eller for så vidt angår den del af ejendommen, som man ønsker at anvende til grusgravning.

Det foregår nærmere på den måde, at man, hvis man ønsker at få en tilladelse til at foretage grusgravning, søger landbrugsministeriet, idet man til landbrugsministeriet indsender et kort, hvor man angiver, på hvilken del af ejendommen grusgravningen ønskes foretaget. Sagen forelægges derefter af landbrugsministeriet for den lokale kommunalbestyrelse og endvidere for frednings-